

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2018 m. gruodžio 6 d.

ES transporto sektorius: Europos integracijos pagrindas, tačiau investicijos atsilieka, teigia auditoriai

Remiantis nauja Europos Audito Rūmų padėties apžvalga, judumo ir transporto gerinimas yra Europos integracijos pagrindas, tačiau sumažėjus investicijoms į transporto infrastruktūrą, sulėtėjo ES transporto tinklo modernizacija. Auditoriai nustatė, kad ES padarė pažangą plėtojant infrastruktūrą ir atveriant vidaus transporto rinką, tačiau jie įspėja, kad ES turi išspręsti šešis svarbius su kelių transportu susijusius uždavinius, kad būtų pagerintas judumas Europos Sąjungoje. Tai tikslų ir prioritetų suderinimas su ištekliais, geresnis planavimas, infrastruktūros būklės priežiūra, veiksmingas vykdymo užtikrinimas, prekių vežimo atitraukimas nuo automobilių kelių ir ES pridėtinės vertės užtikrinimas. Apžvalgoje taip pat pateikiama ES transporto sektoriaus apžvalga ir svarbiausi faktai, aprašomi investicijų poreikiai ir lėšų prieinamumas, taip pat penkių transporto rūšių – kelių, geležinkelių, oro, vidaus vandens ir jūrų – esama padėtis.

Transportas turi tiesioginę įtaką kasdieniniam visų ES piliečių gyvenimui ir yra strateginis ES ekonomikos sektorius, transporto paslaugų sektoriuje sukuriama apie 11 milijonų darbo vietų. ES transporto infrastruktūros plėtra reikalauja didelių finansinių sąnaudų. Europos Komisijos vertinimu, investicijų į šią sritį poreikiai iš viso sudaro maždaug 130 milijardų eurų per metus, neįtraukiant transporto infrastruktūros būklės priežiūros. Transeuropinio transporto tinklo TEN-T, integruoto daugiarūšio tinklo, kuriame žmonės ir prekės gali judėti greitai ir lengvai visoje ES, įvertintos sąnaudos 2021–2030 m. laikotarpiu sudarys apie 500 milijardų eurų sumą pagrindinio tinklo atveju; įtraukiant kompleksinio tinklo dalį ir kitas transporto investicijas, šį suma padidėja iki maždaug 1,5 trilijono eurų.

Atsakomybė už transporto infrastruktūros plėtojimą, finansavimą ir statybą iš esmės tenka valstybėms narėms. Transporto politiką ES remia įvairiomis finansavimo priemonėmis, kurių bendra suma 2007–2020 m. laikotarpiu sudaro apie 193 milijardus eurų. Auditoriai įspėja, kad skirtingose ES valstybėse narėse infrastruktūros plėtros tempas labai skiriasi, o infrastruktūros kokybė ir prieinamumas kai kuriose srityse vis dar atsilieka, ypač rytų regionuose. *Atsižvelgiant į ribotas viešąsias lėšas po 2008 m. ekonominės krizės, didelė svarba teikiama didesnėms privačiojo sektoriaus investicijoms į strateginę transporto infrastruktūrą, siekiant išspręsti investicijų į transporto infrastruktūrą atsilikimą.*

„ES ir valstybės narės padarė pažangą plėtojant infrastruktūrą, tačiau dar turi įdėti pastangų sprendžiant žinomus ir būsimus transporto sektoriuje iškytančius iššūkius, – pasakė už apžvalgą atsakingas Europos

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų priimtos padėties apžvalgos pagrindines mintis.

Visą pranešimą rasite www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – atstovas spaudai

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Audito Rūmų Ladislav Balko. – *Sumažėjus investicijų į transporto infrastruktūrą, ES transporto tinklo modernizavimas sulėtėjo, nes vidutinis investicijų lygis yra gerokai mažesnis nei reikia.*“

Tuo pat metu transporto sektoriui tenka maždaug ketvirtadalis visų išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir jis tampa vienu pagrindinių iššūkių siekiant ES bendrų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslų, kadangi transporto išmetamų teršalų kiekis nuo 2014 m. vėl pradėjo didėti. Auditoriai pažymi, kad priemonės, skirtos paspartinti transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, jau buvo pasiūlytos.

Be to, sparčiai kyla automatizavimo, skaitmeninimo ir pasidalijamojo judumo tendencijos, dėl kurių transporto sistemos turi gerų galimybių tapti efektyvesnėmis. Tačiau auditoriai pabrėžia, kad dėl naujų technologijų ir judumo modelių taip pat kyla sunkumų, susijusių su teisinio pagrindo tinkamumu, privatumo apsauga, sauga, atsakomybe ir duomenų saugumu.

Apskritai, ES turi spręsti šešis transporto sektoriuje iškylančius uždavinius:

- 1) suderinti svarbius ir pasiekiamus tikslus ir prioritetus su turimais ištekliais;
- 2) sukurti veiksmingas vykdymo užtikrinimo priemones ES lygmeniu, siekiant užtikrinti, kad valstybių narių infrastruktūros sprendimai būtų labiau suderinti su ES prioritetais, ypatingą dėmesį skiriant tarpvalstybinėms atkarpoms;
- 3) teikiant ES finansavimą orientuotis į prioritetus, kurių ES pridėtinė vertė yra didžiausia;
- 4) gerinti ES finansuojamų projektų planavimą, įgyvendinimą ir stebėjimą;
- 5) užtikrinti, kad transporto infrastruktūra būtų tinkamai prižiūrima ir tvari;
- 6) dėti daugiau pastangų, siekiant daugiau krovinių atitraukti nuo kelių transporto.

Pastabos leidėjams

Padėties apžvalgos yra aprašomieji analitiniai dokumentai, apimantys sudėtingas, plačias politikos sritis ar valdymo klausimus, kuriuose Europos Audito Rūmai (EAR) pateikia savo sukauptą patirtį ir žinias apie pasirinktas temas, dažnai žvelgdami iš horizontalios perspektyvos. Tad jos daugiausia yra paremtos viešai prieinama informacija.

Šioje apžvalgoje auditoriai daugiausia dėmesio skiria investicijoms į infrastruktūrą iš ES biudžeto ir pristato su judumo ir transporto klausimais susijusias daugiasrites temas, kurias pasirinko per neseniai atliktus auditus. Jie taip pat atsižvelgė į kitų Aukščiausiųjų audito institucijų ataskaitas, taip pat į svarbiausius ES politikos duomenis ir dokumentus.

EAR padėties apžvalga „Siekiant sėkmingo transporto sektoriaus Europos Sąjungoje. Uždaviniai, kuriuos reikia išspręsti“ paskelbta EAR interneto svetainėje (eca.europa.eu) 23 ES kalbomis.